

Berat Kandili

Gönderen Kadir Hatipoglu - Nisan 29 2018 00:00:00

Berat Kandili

Bu gelen gece olan Leyle-i Berat, bütün senede bir kudsî çekirdek hükmünde ve mukadderat-ı beşeriyenin programı nev'inden olması cihetiyle Leyle-i Kadr'in kudsiyetindedir. Herbir hasenenin Leyle-i Kadir'de otuzbin olduğu gibi, bu Leyle-i Berat'ta herbir amel-i sâlihin ve herbir harf-i Kur'anın sevabı yirmibine çıkar. Sair vakitte on ise, şuhur-u selâsede yüze ve bine çıkar. Ve bu kudsî leyalı-i meşhurede onbinler, yirmibin veya otuzbinlere çıkar. Bu geceler, elli senelik bir ibadet hükmüne geçebilir. Onun için elden geldiği kadar Kur'anla ve istiğfar ve salavatla meşgul olmak büyük bir kârdır. (Said Nursî Şualar: 505) Hadislerle Berat Kandili - Resulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem efendimiz şöyle buyurmuşlardı:

“Recep, Allah’ın ayıdır. Şaban, benim ayımdır. Ramazan, ümmetimin ayıdır”. Mübarek Recep ayının ardından gelen Şaban ayı Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem’ın ayıdır. Bu mübarek ayın değerini bilerek, ibadetlerimizi yapmalı, alemlerin Rabbinden af dilemeliyiz. Şaban ayının önemli özelliklerinden biri Beraat gecesi gibi müstesna bir gecenin bu ayın içinde bulunmasıdır. Ebu Hüreyre Radıyallahu And’dan rivayet edildiğine göre: Resulullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem efendimiz şöyle buyurmuştur:

—“Şaban ayının on beşinci gecesinin ilk vaktinde Cebrail (a.s) bana geldi; şöyle dedi:

—“Ya Muhammed, başını semaya kaldır. Sordum.

—“Bu gece nasıl bir gecedir? Şöyle anlattı:

—“Bu gece, Allah-u Teala, rahmet kapılarından üç yüz tanesini açar. Kendisine şirk koşmayanların hemen herkesi bağışlar. Meğer ki, bağışlayacağı kimseler büyücü, kahin, devamlı şarap içen, faizciliğe ve zinaya devam eden kimselerden olsun. Bu kimseler tövbe edinceye kadar, Allah-u Teala onları bağışlamaz. Gecenin dörte biri geçtikten sonra, Cebrail yine geldi ve şöyle dedi: "Ya Muhammed başını kaldır. Bir de baktım ki, cennet kapıları açılmış.

Cennetin birinci kapısında dahi bir melek durmuş şöyle sesleniyor: "Ne mutlu bu gece rüku edenlere.

İkinci kapıdan dahi bir melek durmuş şöyle sesleniyordu: "Bu gece secde edenlere ne mutlu".

Üçüncü kapıda duran melek dahi, şöyle sesleniyordu: "Bu gece dua edenlere ne mutlu." Dördüncü kapıda duran melek dahi şöyle sesleniyordu: -"Bu gece, Allah'ı zikredenlere ne mutlu".

Beşinci kapıda duran melek dahi, şöyle sesleniyordu: "Bu gece Allah korkusundan ağlayan kimselere ne mutlu."

Altıncı kapıda duran melek dahi, şöyle sesleniyordu: "Bu gece Müslümanlara ne mutlu." Yedinci kapıda da bir melek durmuş şöyle sesleniyordu: "Günahının bağışlanmasını dileyen yok mu ki, günahları bağışlansın.

Bunları gördükten sonra, Cebrail'e sordum: "Bu kapılar ne zamana kadar açık kalacak?

Şöyle dedi: "Ya Muhammed, Allah-u Teala, bu gece, Kelp kabilesinin koyunlarının tüyleri sayısı kadar kimseyi cehennemden azat eder." Berat Gecesinin Mahiyeti ve

Ameller nüshası dünya semasında görevli melek olan İsrail'e verilir ki bu büyük bir melektir.

Ölüm ve musibetlerle ilgili defter de Azrail Aleyhisselâma teslim edilir.

Fahreddin er-Râzî"nin açıklamasına göre bu defterlerin düzenlenmesi Berat Gecesinde başlar, Kadir Gecesinde tamamlanarak her defter sahibine teslim edilir.1

Berat Kandilinin "bütün senede bir kudsi çekirdek hükmünde ve beşer mukadderatının programı nev'inden olması cihetiyle Leyle-i Kadrin kudsiyetinde" olması bu manalara dayanmaktadır.2

Kur'ân'in bu gecede indirilmesi meselesine ise şöyle bir açıklama getirilmektedir:

Berat gecesi, Kuran-ı Kerimin Levh-i Mahfuzdan dünya semasına toptan indirildiği gecedir. Buna inzal denir. Kadir gecesinde ise Peygamberimize ilk kez ve parça parça indirilmeye başlanmıştır. Buna da tenzil denir. Berat Gecesinin özellikleri

Tefsirlerde bu gece ile ilgili olarak şu şekilde izahlar yer almaktadır: Vergi ödendiği zaman nasıl ki vergi borçlusuna borcundan kurtulduğunu gösteren bir belge veriliyorsa, Allah Azze ve Celle de Berat Gecesinde mü'min kullarına berat yazar. Zaten bu gecenin dört adı vardır: "Mübarek Gece", "Berae Gecesi", "Sakk Gecesi. Belge ve senet. (Allah Teala bu gece mü'min kullarına beraet yazar)", "Rahmet Gecesi."

"Berat, beraet" kelimesi "el-berâe" kelimesinin Türkçedeki kullanılış şeklidir. Beri olmak, aklanmak, temiz ve suçsuz çıkmak demektir.

"Berâet" iki şey arasında ilişki olmaması, kişinin bir yükümlülükten kurtulması veya yükümlülüğünün bulunmaması anlamına gelmektedir. Mü'minlerin bu gece günah yüklerinden kurtulup İlâhîbağışa ermeleri umulduğu için de Berat Gecesi denmiştir.

Bir kısım âlimlerin, kıblenin Kudüs'teki Mescid-i Aksâ'dan Mekke'deki Kabe istikametine çevrilmesinin Hicretin ikinci yılında Berat Gecesinde gerçekleştiğini kabul etmeleri de geceye ayrı bir önem kazandırmaktadır.3

Berat Gecesinin beş ayrı özelliği vardır.

1. Bütün hikmetli işlerin ayırımına başlanması.
2. Bu gecede yapılacak ibadetlerin diğer vakitlere nispetle kat kat sevaplı olması.
3. İlâhi rahmetin bütün âlemi kuşatması.
4. Allah'ın af ve bağışlamasının coşması.
5. Peygamberimize tam bir şefaet yetkisinin verilmiş olması.

Bir rivayette bildirildiğine göre Resulullah Aleyhissalâtü Vesselam Şâban'ın onüçüncü gecesi ümmeti hakkında şefaet niyaz etti, üçte biri verildi. Ondördüncü gecesi niyaz etti üçte ikisi verildi. Onbeşinci gecesi niyaz etti, hepsi verildi. Ancak Allah'tan devenin kaçması gibi kaçanlar başka...

Zemzem kuyusunun bu gecede açık bir şekilde coşup çoğalması da bu manaları kuvvetlendiren kutsal bir işaret olarak yorumlanmaktadır.4 Peygamber Efendimiz bir hadis-i şeriflerinde Berat Gecesinin feyiz ve bereketini çeşitli şekillerde nazara vermektedir.

قَالَ

رَسُولُ

اللَّهِ ـ صلى

الله عليه

وسلم ـ ‏"‏ إِذَا

كَانَتْ

لَيْلَةُ
النِّصْفِ
مِنْ
شَعْبَانَ
فَقُومُوا
لَيْلَهَا
وَصُومُوا
يَوْمَهَا ‏.‏
فَإِنَّ
اللَّهَ
يَنْزِلُ
فِيهَا
لِغُرُوبِ
الشَّمْسِ
إِلَى
سَمَاءِ
الدُّنْيَا
فَيَقُولُ
أَلاَ مِنْ
مُسْتَغْفِرٍ
فَأَغْفِرَ
لَهُ أَلاَ
مُسْتَرْزِقٌ
فَأَرْزُقَهُ
أَلاَ
مُبْتَلًى
فَأُعَافِيَهُ
أَلاَ كَذَا
أَلاَ كَذَا
حَتَّى
يَطْلُعَ
الْفَجْرُ ‏" "Şçban'ın
15. gecesi geldiğinde geceyi uyanık ibadetle, gündüzü de oruçlu olarak
geçirin. O gece güneş battıktan sonra Allah rahmetiyle dünya semasına tecelli
eder ve şöyle seslenir:

"İstiğfar eden yok mu, affedeyim ve bağışlayayım. "Rızık isteyen yok mu, hemen rızık vereyim.

"Başına bir musibet gelen yok mu, hemen sağlık ve afiyet vereyim.

"Böylece tan yerinin ağarmasına kadar bu şekilde devam eder."s

Çünkü o gece İlâhi rahmet coşmuştur. Berat Gecesi beşer mukadderatının programı çizilirken insanlara verilen eşsiz bir fırsattır. Bu fırsatı değerlendirip günahlarını affettirebilen, gönünden geçirdiklerini bütün samimiyetiyle Cenab-ı Hakka iletip isteklerini Ondan talep eden ve belalardan Ona sığınan bir insan ne kadar bahtiyardır. Buna karşılık, her tarafı kuşatan rahmet tecellisinden istifade edemeyen bir insan ne kadar bedbahttır. Bu gece af dışı kalanlar

Peygamber Efendimiz bu gecede af dışı kalanları şu hadisleri ile bildirmektedir:

عَنْ رَسُولِ
اللَّهِ ـ صلى

Peygamber Efendimiz ﷺ;zellikle Şaban ayına ﷺ;zel bir ﷺ;zen gﷺ;sterir, başka zamanlarda gﷺ;rﷺ;lmemiş bir derecede ibadete ve ﷺ;hiret işlerine yﷺ;nelirdi. Bu ayın ﷺ;cedil;oğu gﷺ;nlerini oruﷺ;cedil;lu geﷺ;cedil;irirken, geceleri de diğer gecelerden ﷺ;cedil;ok farklı bir şekilde ihya ederdi

Bir Berat Gecesinde uyanıp da Resulullah Aleyhis-salﷺ;tﷺ; Vesselamı yanında bulamayan Hz. ﷺ;işe kalkarak Efendimizi aramaya başladı. Sonunda Peygamberimizi Cennetﷺ;'1-Bakﷺ; mezarlığında başını semaya kaldırmış halde buldu.

Peygamberimiz Aleyhissalﷺ;tﷺ; Vesselam mﷺ;barek hanımına Berat Gecesinde faziletini ﷺ;yle anlattı:

فَقَالَ ‏"‏
إِنَّ
اللَّهَ
تَعَالَى
يَنْزِلُ
لَيْلَةَ
النِّصْفِ
مِنْ
شَعْبَانَ
إِلَى
السَّمَاءِ
الدُّنْيَا
فَيَغْفِرُ
لأَكْثَرَ
مِنْ عَدَدِ
شَعَرِ
غَنَمِ
كَلْبٍ "Muhakkak ki, Allah Teﷺ;lﷺ;
Şﷺ;ban'ın onbeşinci gecesinde dﷺ;nya semasına rahmetiyle tecelli eder ve Benﷺ;
Kelb Kabilesinin koyunlarının kılları sayısınca insanları mağfiret eder."9 İşlenen sevaplı amellerin değeri başka zamanlarda on ise, Berat Kandilinde yirmi bindir. Meselﷺ; başka zamanlarda okuduğumuz bir tek Kur'ﷺ;n harfine on sevap veriliyorsa, bu gecede her bir harfine yirmi bin sevap verilmektedir. Bu bakımdan tam bir ihlﷺ;sla ﷺ;cedil;alışıp ihyasına gayret gﷺ;sterebildiğimiz takdirde Berat Kandili elli bin senelik bir ibadet hayatının sevabını bir gece iﷺ;inde bize kazandırabilir.

"Onun iﷺ;in elden geldiği kadar Kur'ﷺ;n ve istiğfar ve salavatla meşgul olmak bﷺ;yﷺ;k bir kﷺ;rdır."10 Berat Gecesi ibadeti

Gecenin manevi değeri dolayısıyla namaz, Kur'ﷺ;n tilaveti, zikir, teşbih ve istiğfarla geﷺ;irilmesi, bu gece vesilesiyle muhtaﷺ;lara yardım ve benzeri hayırlı amellere ﷺ;zel bir ﷺ;nem verilmesi mﷺ;stehaptır. İşlenen sevaplı amellerin değeri başka zamanlarda on ise, Berat Kandilinde yirmi bindir. Meselﷺ; başka zamanlarda okuduğumuz bir tek Kur'ﷺ;n harfine on sevap veriliyorsa, bu gecede her bir harfine yirmi bin sevap verilmektedir Bu bakımdan tam bir ihlﷺ;sla ﷺ;cedil;alışıp ihyasına gayret gﷺ;sterebildiğimiz takdirde Berat Kandili elli bin senelik bir ibadet hayatının sevabını bir gece iﷺ;inde bize kazandırabilir.

"Onun iﷺ;in elden geldiği kadar Kur'ﷺ;n ve istiğfar ve salavatla meşgul olmak bﷺ;yﷺ;k bir kﷺ;rdır."10 . İmam-ı Gazali Hazretleri el-lhyﷺ;'da, Berat Gecesinde yﷺ;z rekﷺ;t namaz kılınması hakkında bir rivayete yer verse de, hadis ﷺ;limleri bu namazın sﷺ;nnette yerinin olmadığını, bﷺ;yle bir namazın Hicretten 400 sene sonra

Kudüs'te kılınmış olduğu tesbitinde bulunurlar. Hatta İmam Nevevi böyle bir namazın sünnetinde bulunmadığı için bid'at bile olduğunu ifade eder. Bunun yerine kaza namazının kılınması daha isabetli olacaktır. Bununla beraber kılındığı takdirde de sevabının olmadığı anlamına gelmez.

Çünkü ibadet alışkanlıklarının iyice azaldığı zamanımızda insanların bu vesileyle namaza yönelmelerini hoşgörü ile karşılamak faydalı olacaktır. Berat Gecesi Duası

Peygamber Efendimiz Aleyhissalâtü Vesselam bu gece Rabbine şöyle dua etmiştir:

"Allahım, azabından affına, gazabından rızana sığınırım, Senden yine Sana iltica ederim. Sana gereği gibi hamd etmekten âcizim. Sen Kendini sena ettiğin gibi yücesin."11 Berat Duası

Bazı mâna büyüklerinin de şöyle bir duası vardır:

"Allahım, şayet ismimi saîdler defterine yazdıysan, orada sabit kıl. Şayet ismimi şakiler defterine yazdıysan oradan sil. Çünkü Sen buyurdun ki, 'Allah dilediğini siler yok eder, dilediğini de sabit bırakır, Levh-i Mahfuz Onun katındadır.'"12

Bu idrak ve şuur içinde ihya edeceğimiz Berat Gecesinin hepimiz için hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Haktan niyaz edelim.

[İslam ve Hayat.Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)